

۱۶۰- گزینه ۳ با توجه به جمله ابتدایی آوردن این جمله به این شکل غلط گشته؛ ما حق نداریم ساختار و معنای جمله را تغییر بدهیم (مجهول: طراوت بخشیده شد)

۱۶۱- گزینه ۴ در بیت (الف)، «بند آمدند» به معنای «اسیر شدند» و معنی مجهول می‌دهد.

۱۶۲- گزینه ۲ هر دو فعل در دو مصراع مجهول‌اند. (برگشته شد، کشته شد) در بیت (ج)، هر دو فعل در دو مصراع مجهول‌اند. «گشتن» مجهول می‌کردند. نکته: در قدیم با فعل‌های «آمدن و گشتن» مجهول می‌کردند.

۱۶۳- گزینه ۳ گزیده (۱): خوانده می‌شد ← خوانده می‌شود / گزیده (۲): می‌گفت: گفته می‌آمد (گفته می‌شد) / گزیده (۳): ما حق نداریم سایر اجزا را از جمله حذف کنیم، فقط فاعل یا نهاد از جمله حذف می‌شوند. / گزیده (۴): کشته می‌شود ← کشته خواهد شد

۱۶۴- گزینه ۴ نکته: در فرایند مجهول کردن جملات، فعل جمله معلوم و مجهول از نظر زمان باید مطابقت داشته باشند.

۱۶۵- گزینه ۴ چون ترسید گذرا به مفعول نیست پس مجهول نمی‌شود. ابتدا باید آن را گذرا کرد «ترساند» و سپس آن را مجهول کرد.

۱۶۶- گزینه ۲ «الف» کثرت است و معنی چه بسیار بزرگ می‌دهد!

۱۶۷- گزینه ۴ بار داده آید (بار داده شود) فعل مجهول است. گاهی در متون قدیم برای مجهول کردن از فعل کمکی «آمدن» به جای «شدن» استفاده می‌شد.

۱۶۸- گزینه ۲ «ترس از حساب و کتاب و مؤاخذه روز قیامت» مفهوم مشترک بیت سؤال و عبارت گزینه (۲) است.

۱۶۹- گزینه ۳ گزیده‌های (۱)، (۲) و (۴) همگی به این مفهوم که، کسی که خام باشد طریق را نمی‌تواند طی کند و به شکل می‌خورد. مفهوم گزینه (۳): تقابل عقل و عشق است.

۱۷۰- گزینه ۴ مفهوم صورت سؤال این است که کار امروز را به فردا واگذار نکن و آینده‌نگر باش و مفهوم گزینه (۴): به اهمیت آینده‌نگری اشاره دارد. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه (۱): پرهیز از ظاهرسازی است. / گزینه (۲): ناپایداری دنیا [بر: از نظر] / گزینه (۳): پشیمانی از تلف کردن عمر است.

۱۷۱- گزینه ۴ مفهوم عبارت سؤال و سایر ابیات قناعت است. مفهوم گزینه (۴): نکوهش خست است. [امساک = بخل - خست - خودداری]

۱۷۲- گزینه ۲ سایر ابیات و بیت صورت سؤال به حساب‌رسی خود پیش از مرگ اشاره دارند در حالی که گزینه (۲) به مردن برای راه یافتن به عالم ملکوت اشاره دارد.

۱۷۳- گزینه ۱ هر دو به اینکه «انسان باید حساب کار خود را بکند» و آیه «حاسبُوا أَنْفُسَكُمْ ... قَبْلَ أَنْ تَحْسَبُوا» اشاره دارد. مفهوم گزینه (۲): خطاکاری بنده و امید به عفو خداوند / مفهوم گزینه (۳): نفی وابستگی به دنیا / مفهوم گزینه (۴): نزدیکی مرگ به انسان.

۱۷۴- گزینه ۳ مفهوم عبارت مورد سؤال: چون به حلال بودن طلاها شک دارد می‌گوید پذیرش طلاها، گناه و عقوبت اخروی را به دنبال دارد، پس به مال ناچیز خود قناعت می‌کنم.

۱۷۵- گزینه ۳ مفهوم گزینه (۳): خودنمایی است.

۱۷۳- گزینه ۳

در عبارت صورت سؤال و گزینه‌های دیگر تأثیر مثبت مصاحب خوب مطرح شده است ولی در گزینه (۳) شاعر معتقد است که مصاحب و همنشین خوب همیشه هم اثربخش نیست. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه (۱): از کمال همنشین ارزش یافتم. / گزینه (۲): صحبت نیکان در فرد مؤثر است. / گزینه (۴): صحبت نیکان هم چون اکسیری سبب کمال می‌شود.

۱۷۴- گزینه ۴

مفهوم صورت سؤال و گزینه (۴) بیان‌گر «استغنا و قناعت از مال دنیا است». بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه (۱): سرزنش ریاکاری / گزینه (۲): در تنگنای جهان عقل و خرد برای من کافی است. / گزینه (۳): به خیال معشوق بسنده می‌کنم.

۱۷۵- گزینه ۱

قاضی بست می‌گوید، آنچه دارم اندک است ولی به آن قانعم پس گناه و عذاب دریافت این صله را نمی‌خواهم. در گزینه (۱) نیز شاعر به آنچه دارد قانع است و چیزی از دیگران طلب نمی‌کند.

۱۷۶- گزینه ۲

در این گزینه از حرص و زیاده‌طلبی سخن گفته شده است. در حالی که در صورت سؤال گوینده به داشته‌های خود قانع است و اظهار بی‌نیازی می‌کند.

۱۷۷- گزینه ۴

سلطان مسعود در این عبارت به حلال بودن زرها به غنیمت گرفته شده از جنگ هندوستان توسط پدرش (سلطان محمود) تأکید می‌کند و صدقه‌دادن از این مال حلال را برای خود افتخار می‌داند.

۱۷۸- گزینه ۳

اتفاقاً گوینده با بیان عبارت «نگویم که مرا سخت در بایست نیست» توضیح می‌دهد که به مال‌ها نیاز دارد.

۱۷۹- گزینه ۲

قلم در نهادن به معنی نوشتن است که در گزینه (۲) فعل می‌نویسم آمده است. در گزینه (۱) چون کلمه صورت آمده رقم کردن به معنی نقاشی کردن است.

* نکته مهم در صورت سؤال دبیر معنی معلم و آموزگار نمی‌دهد بلکه به معنی نویسنده است.

۱۸۰- گزینه ۳

مفهوم جمله تاریخ بیهقی «قناعت و نکوهش طمع ورزی» است. این مفهوم در گزینه‌های (۱)، (۲) و (۴) وجود دارد. اما مفهوم گزینه (۳) «تسلیم و رضا در برابر تقدیر الهی» است.

۱۸۱- گزینه ۱

مفهوم عبارت سؤال و سایر گزینه‌ها: استغنا، بی‌نیازی، قناعت

مفهوم گزینه (۱): در راه رسیدن به معشوق هرچه می‌توانی کوشش کن.

۱۸۳- گزینه ۱

قاضی بست می‌گفت به آنچه دارد با همه اندکی اش راضی و قانع است که در تمام گزینه‌ها هم قناعت ستایش شده ولی در گزینه (۱) قناعت را نوعی مذلت و خواری دانسته و در حقیقت این گزینه برعکس مفاهیم درس قاضی بست است.

۱۸۴- گزینه ۲

درست: سالم / درستم: حالم خوب است. / بار داده‌اید: اجازه ملاقات داده شود.

۱۸۵- گزینه ۴ «حطام» استعاره از مال دنیا است. در این عبارت اشاره شده که همین مقدار کمی که از مال دنیا دارم حلال است و کافی است و بیشتر نمی‌خواهم و به همین قانعم. پس قناعت و برهیز از حرص و دقت در حلال‌بودن بیان شده است اما به بخشش به نیازمندان هیچ گونه اشاره‌ای نشده است.

۱۸۶- گزینه ۴ این گزینه توصیه به گوشه‌گیری می‌کند و سایر گزینه‌ها به خرسندی نوجه دارند.

۱۸۷- گزینه ۴ سایر گزینه‌ها و عبارات سؤال به قناعت در فقر اشاره دارند.

۱۸۸- گزینه ۲ مفهوم گزینه (۲): زبان‌کاری در دنیا و آخرت مفهوم عبارت سؤال و سایر گزینه‌ها: قناعت و راضی‌بودن به داشته‌های اندک

۱۸۹- گزینه ۱ در این بیت می‌گوید که باغ که بی‌کیک به روش کبک سه چهار روزی حرکت کرد و اشاره‌ای به صفات کبک ندارد. در حالی که سه بیت دیگر به توصیف کبک پرداخته است.

۱۹۰- گزینه ۱ نفی تقلید کورکورانه و اینکه تقلید آسیب‌رسان است.

۱۹۱- گزینه ۳ در صورت سؤال و گزینه‌های (۱)، (۲) و (۴) «شاهد» معنی زیبارو و محبوب می‌دهد ولی در گزینه (۳) به معنی گواه و شهادت‌دهنده است.

۱۹۲- گزینه ۱ در بیت صورت سؤال تقلید مورد تأکید قرار گرفته حال آنکه در گزینه (۱) تقلید نکوهش شده و بر نوآوری تأکید شده.

۱۹۳- گزینه ۳ مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: نفسی تقلید کورکورانه (مفهوم گزینه (۳): کیوتر با کیوتر باز با باز)

۱۹۴- گزینه ۲ مفهوم مشترک سؤال و پاسخ: تقلید کردن

۱۹۵- گزینه ۴ مفهوم مشترک صورت سؤال و سایر گزینه‌ها: قناعت و بلند همتی

مفهوم گزینه (۴): کیوتر با کیوتر باز با باز!

۱۹۶- گزینه ۴ دلیل عدم پذیرش در سایر ابیات قناعت بیان شده اما در گزینه (۴) عدم اطلاع از حلال و حرام بودن صله مطرح شده.

۱۹۷- گزینه ۴ این گزینه به بسنده کردن به درد اشاره دارد ولی صورت سؤال و سه گزینه دیگر به قناعت به عنوان امری مثبت اشاره می‌کند.

۱۹۸- گزینه ۲ می‌گوید این طلا به قدری پاک و حلال است که حتی امیرالمومنین هم آن‌ها را قبول می‌کند و متعجب چرا قاضی بوالحسن آن‌ها را نمی‌پذیرد.

۱۹۹- گزینه ۲ بونصر به آن صله نیاز داشت ولی در حلال‌بودن آن شک داشت.

۲۰۰- گزینه ۱ گردنبندی از کافور در پزشکی قدیم، تسبیر بوده است.

۲۰۱- گزینه ۴ گزینه (۱): این مرد بزرگ و دبیر کافی ... / گزینه (۲): تا نزدیک نماز پیشین ... / گزینه (۳) و خیناشان و سواران ... / گزینه (۴): باز نمودن یعنی نوشن و شرح دادن

۲۰۲- گزینه ۴ مفهوم ابیات سؤال: دعوت به عدم تقلید کورکورانه!

این مفهوم در گزینه‌های (۱)، (۲) و (۳) هم دیده می‌شود اما مفهوم گزینه (۴) چنین است که هرچه مار را خوب هم پرورش دهی وقتی مار خشک‌کین شود تو را نیش خواهد زد. به عبارتی: «از کوزه همان برون تراود که در اوست»

۲۰۳- گزینه ۳ در گزینه‌های دیگر بر عدم تقلید تأکید شده اما در این گزینه خودبستگی نکوهش شده است.

۲۰۴- گزینه ۲ مفهوم بیت و متن این است که انسان در این دنیا باید به حساب‌رسی اعمال خود برسد و برای روز قیامت بگذارد بقیه ابیات مفهوم قناعت دارند.

۲۰۵- گزینه ۴ متن صورت سؤال به قناعت اشاره دارد. گزینه‌های (۱)، (۲) و (۳) هر سه قناعت را بسندیده می‌دانند اما گزینه (۴) قانع شدن به مقام پست را مورد نکوهش قرار داده است.

۲۰۶- گزینه ۳ در بیت گزینه (۱) قناعت، گزینه (۲) در فقر روزی حلال بودن و در گزینه (۴) به فکر آخرت بودن در این دنیا به چشم می‌خورد که هر سه از ویژگی‌های قاضی پست هستند. در گزینه (۳) ویژگی مدارا با دشمنان مطرح شده.

۲۰۷- گزینه ۴ گزینه‌های (۱)، (۲) و (۳) مفهوم قناعت را بیان می‌کنند «قناعت نکوتر»، «راضی به قسم خداوند»، «هینم سی» آمدناند. (دقت شود در صورت سؤال «غزابت» را خواسته نه «قرابت»)

۲۰۸- گزینه ۳ صورت سؤال و گزینه (۳) هر دو در ستایش قناعت جلوه داده است. در صورتی که گزینه (۲) تقلید را عملی خوب مفید می‌داند و معنای مثبت دارد. (دقت شود گزینه (۱) و مصر اول گزینه (۳) تقلید را مذمت کرده است).

۲۰۹- گزینه ۱ مفهوم مشترک سؤال و سایر گزینه‌ها: حرک متناسب و موزون و تناسب اندام و حرکات / مفهوم گزینه (۱) هم‌بختی با یاران هم‌دم، بهشت است و دیدن آدم‌های ناراست، جهنم است

۲۱۰- گزینه ۱ ابیات گزینه‌های (۲)، (۳) و (۴) مستتر مفهوم «قناعت‌پیشگی» تأکید دارند اما در بیت گزینه (۱) مست می‌گوید: «اگر بلبل عاشق از دیدار معشوق محروم شود، نگاه از دور برآی او رضایت‌بخش خواهد بود یا به عبارت دیگر عاقل که به دیدار معشوق خرسند و قانع است. حتی اگر از دیدار مع محروم شود، راهی هرچند کوچک برای دیدار وی می‌یابد»

۲۱۱- گزینه ۲ پیام مشترک گزینه‌های دیگر این است عالی‌همتان اهل قناعت هستند. اما در گزینه (۲) شاعر معتقد که مردان با همت اهل قناعت و کم‌خواهی نیستند.

۲۱۲- گزینه ۲ **درس سوم** **درس هشتم**

۲۱۳- گزینه ۳ (خود: کلاه جنگی)، سایر واژه‌ها درست شده‌اند.